

AYKIRI BİR FORMÜL

Egzotik palmiye tohumu, yengeç bacağı, mercan... Bir iksir tarifine benzeyen bu doğal bileşenler, mücevher tasarımcısı Otto Jakob'un ustalıkla değerli taşlarla yan yana getirdiği hammaddeleri.

Otto Jacob'un işlerine ancak randevuyla, temsilcisi olan galeriler veya TEFAF gibi koleksiyonerlere yönelik fuarlar aracılığıyla ulaşılabilir.

Otto Jakob, belki dikkat yürüngenizin dışında ama asıl merkezinde olması gereken bir isim. Şöyle ki; tasarımlarıyla kırmızı halı törenleri, Instagram hashtag'leri veya reklam kampanyalarında karşılaşmaya bilirsiniz ama bir koleksiyonersiniz veya bir gün olma hayali kuruyorsanız; Jakob, “Peşine düşülmesi gerekenler” listenizde başı çekecektir. Kendisi 17 yaşında mücevher yapmaya başlamış, bir dönem ressam George Baselitz'in öğrencisi olmuş ve alışılmadık malzemeler, antik referanslar ve el işçiliğiyle yarattığı parçalarla Karlsruhe adlı küçük şehirden dünya çapındaki simsarların hedefi olup çıkmış. Ancak Münih'teki Daniel Blau Galerie'de veya prestijli antika ve mücevher fuarı TEFAF'ta mücevherleri bulunabilen Jakob'u saklandığı yerden bulup çıkardık, verdiği otantik cevaplara hayran kaldık.

Karlsruhe, adını pek duymadığımız bir şehir. Siz nasıl burayı mesken edindiniz?

“Karlsruhe, Almanya'nın Fransa'yla olan sınırına yakın, küçük bir şehir. Bilgisayar mühendisi olan oğlumun söylediğine göre, şehrin nispeten yeni olan Sanat ve Medya Merkezi uluslararası grafiker camiasında çok iyi biliniyor. Ben tabii, Karlsruhe'de yaşamayı bambaşka sebeplerden seçtim. Kariyerimin başında çok az param vardı, malzeme ve araç gereçlerin maliyeti çok yüksekti. Ben de bütçeme uygun bir yerde yaşamak ve çalışmak istiyordum ve sanat öğrencisi olduğum günlerden buraya aşınaydım. Kısa bir süre Karlsruhe Güzel Sanatlar Akademisi'nde görev almış olan Georg Baselitz'in öğrencisi olmuştum.”

Çalışmalarınız hem önemli galerilerde, hem de TEFAF gibi fuarlarda sergileniyor. Mücevhere yaklaşımınız sanat ile zanaat arasında nerede konumlanıyor?

“Ben sanat ile zanaatın kesiştiğine inanıyorum. Tasarımlarım her zaman sanatla ilişkisi olanları cezbetmiştir. Bu yüzden TEFAF gibi sanat fuarlarında işlerimi sergilemeyi tercih ediyorum. 1990'ların sonunda New York'ta çok iyi bir sanat simsarı vardı; Janet Mavec. Kendisinin Madison Avenue üzerinde çok güzel bir mücevher butiği bulunuyordu. Üzerinden 15 yıl geçip, geçtiğimiz Ekim ayında TEFAF New York'a katıldığımda, bunca zaman sonra halen o yıllara ait parçalarımı taşıyan kadınlarla karşılaştım. Çok ekileyici bir deneyimdi.”

Mercan oyma gibi zamane tekniklerini günümüze nasıl taşıyorsunuz?

“Gençliğimde eski çağlara ait mücevherlerin kompleks yapılarından çok etkilenmiştim. Ancak o zamanların mücevher modası minimal ve geometrik tasarımları kayırıyordu ve kimse eski tekniklerle ilgilenmiyordu, dolayısıyla bu yöntemleri öğrenebileceğiniz bir okul da yoktu. Ben kendi kendime bazı şeyleri öğrenmeye koyulunca, kitaplar ve müzeler bana öğretmen oldular. Başlangıçta Etrüsk ve Helenistik kúpeleri kopyalayarak nasıl ince altını işleyebileceğimi veya granit

Alışılmadık malzemeler kullanmayı seven Jacob, genellikle her birinden sadece birer adet üretilen mücevherler üzerine çalışıyor. “Koleksiyon” algısına karşı gelen bu zanaat anlayışı, mercan, abanoz, yakut veya katranın yan yana geldiği sanat eseri değerindeki şaheserlere ön ayak oluyor.

dokusu kazandırabileceğimi öğrendim. Eski zanaat tekniklerini yeniden keşfederek, onlara kendimden bir şeyler katarak özgün bir çizgi yaratmaya başladım. Bu sonu olmayan bir süreç; her zaman yeni bir şeylerin peşindeyim. Bu felsefi atölyemde de uyguluyorum; örneğin bir usta baştan sona aynı parça üzerinde çalışıyor, görev dağılımı olmuyor. Klasik kuyum eğitimi almış biri yanımda çalışmaya geldiğinde bambaşka bir işle karşı karşıya kalabiliyor. İstedğim seviyeye gelmesi beraber iki, üç yıl çalıştıktan sonra ancak gerçekleşebiliyor.”

Tohum, petrol ve katran gibi alışılmadık malzemelerin yanı sıra 1192 karatlık bir akuamarin kullandığınız da oluyor. Taş seçiminizdeki felsefenizi nasıl tanımlarsınız?

“Alışılmadık olana zarafet kazandırmak ve değerli görülen üzerine yeniden düşünmek.”

Hemcinslerinize yönelik üretiminiz kendiniz için tasarlayarak mı başladı?

“Tek bir mücevher dahi takmıyorum ama bunca yıldır içime soluduğum altın tozunu toplayacak olsak sanırım bir yüzük ederdi!”

E-ticaret ve sosyal medya çağında siz nasıl çağdaş olana ve yeni jenerasyona ayak uyduruyorsunuz?

“Yeni jenerasyona ne istediklerini hiç sormadım, iç sesimi takip ettim.”

Giyilebilir mücevherler daha sık karşımıza çıkar oldular. Sizin kemer tasarımlarınızın hikayesi nedir?

“Ortaçağ'da kemerler güç ve sadakatin temsilcileriydi. Tabii, bir de kılıç taşımaya yarıyorlardı. Kemer tokaları müzelerde diğer mücevherlerle yan yana sergilenirler. Günümüzde üretilen kemerleri öylesine sıkıcı buluyordum ki, kendim bir kemer tokası tasarlamaya karar verdim! İlk kemer için yerel Maori savaş dansından yola çıkmıştım.”

Bizimle paylaşabileceğiniz yeni bir girişiminiz var mı?

“Ben hem eski teknikleri yeniden hayata geçirmeyi, hem de yenilerini icat etmeyi seviyorum. Örneğin özellikle Rönesans Dönemi'ne özgü doğayı dökümlene geleneğine meraklıyım. Bu, doğada bulunan bir objeyi döküm tekniğiyle tıpatıp kopyalamaya dayanıyor. Sonuç olarak da orijinal parça harcanmış oluyor. Atölyemdeki zanaatkarlardan biri bana evindeki bir bitkinin üzerinde bulduğu kozayı gösterince çok etkilendim ve hemen bir mücevhere çevirmek istedim ama canlıyı da öldürmeye elim gitmedi. Ben de kozayı üç boyutlu tarattım ve krizalit üzerine uygulattım. Kelebek birkaç gün sonra kozasından çıktı, benim krizalit kalıbım ise bir çift altın küpe olarak yaşamaya devam etti.”

